La Amsterdama Katedro

2014 (cc) (by) ($) (ↄ) F. Gobbo

Plufosi la sulkon de esplorado

En ĉi-tiu numero estos prezentita la periodo post la fino de la unua kurso pri Interlingvistiko kaj post la komenco de la dua kurso de Interlingvistiko. Fakte, dum la dua semestro de la Akademia Jaro (de nun, A.J.) 2013-4, inkluzive la someran periodon, la agado estis direktita ĉefe al la establigo de esploraj linioj kiel kadetrulo de Amsterdamo, kaj aparte al la plilarĝigo de la samrangula reto danke al la katedro mem. Ekde Sep komenciĝas la A.J. 2014-5, kun konsiderinda pligrandiĝo de la studenta partopreno. Krome, oni pritraktos aliajn aspektojn, ĉefe rilate al informado. Foto, maldekstre: la katedrulo dum sia prelego en Kalgario, konferenco LPP2014, Sep. Fotis Balás Vizi por la aŭtoro.

Tien-reen, Amsterdame

de F. Gobbo

Grava restrukturigo de la Universitato de Amsterdamo okazis en printempo kaj somero: ne nur la esplorgrupoj devis esti restarigitaj, sed ankaŭ la spacoj ŝanĝiĝis, ĉar la palaco Bungehuis estos vendita al privatulo por iĝi luksa hotelo en la venontaj 2-3 jaroj. Pormomente, kelkaj homoj devis nur ŝanĝi laborĉambron. Inter la aliaj, la katedrulo, kiu nun troveblas en ĉambro 3.42, do je la sama etaĝo. Antaŭe estis granda bretaro, hodiaŭ li havas nur ŝrankon, jam plenŝtopita da libroj (vidu foton dekstre), kiuj parte vojaĝas tien kaj reen kun li, depende de la necesoj kaj oportunoj. La loĝistika plano de la katedrulo estas loĝi en Amsterdamo po kvar monatojn jare dum du blokoj: Feb-Mar kaj Sep-Okt.

Tio signifas, ke ĉi-tiu numero estas finverkita dum la komenco de la nova A.J., dum la plej parto de la pritraktita periodo (Jun-Aŭg) la katedrulo loĝis aliloke, ĉefe en Italio. Tio ne signifas, ke en tiuj monatoj la katedro estis preteratentita. Tute male! Fakte, la katedrulo partoprenis al diversaj eventoj nome de la katedro, pli precize en Ĝenevo (Svislando), Budapeŝto (Hungario), Kalgario (Kanado), kiel jam anoncita en n-ro 25 de ĉi-tiu bulteno. Krome, li fortikigis sian pozicion kun unu el la Universitatoj de sia loĝa urbo en Italio, nome Milano. Jen la detaloj pri ĉio ĉi.

Notindas la informoj pri la libroekspozicio kaj la Drongo-festivalo

Esplorado: rezultoj

de F. GOBBO

NI KOMENCU PER LA AGADOJ jam planitaj en la antaŭaj monatoj, nome akceptitaj kontribuoj kiujn la katedrulo devis prezenti. Por ĝenerala enkonduko pri la sekvaj punktoj, legantoj estas invititaj (re)legi la sekcion pri esporado en la antaŭa numero de ĉi-tiu bulteno: *L' A'dama Kat'* 2/2014, n-ro 25.[1]

1. Interlingvistiko kaj informadiko en Budapeŝto.
Por diversaj organizaj kialoj, la katedrulo decidis persone partopreni la Budapeŝtan konferencon pri komputebleco en Eŭropo, kie li renkontis ambaŭ kunaŭtorojn por kune prezenti la komunikojn.[2] La rilato inter logiko, matematiko, informadiko kaj interlingvistiko malfermis interesajn demandojn en diversaj historiistoj de la sciencoj, kaj tio estis bona okazo por informi pri Esperanto aliajn akademianojn[3] kiuj ne sciis pri la ekzisto de Esperanto kiel vivanta lingvo. Por pli fakaj detaloj, vidu la *Informilon por Interlingvistoj* (IPI), n-ro 90 (3/2014), artikolo 1.3.[4] Krome, interesitoj kiuj regas la anglan povas deŝuti la PDF-on aŭtore de Gobbo & Durnová (2014) el la oficiala retejo por publikaĵoj de anoj de la Universitato de Amsterdamo.[5]

2. Multlingvismo en Ĝenevo.
La atendita partopreno al la *RECODE*-studtago pri multlingvismo okazis bonorde.[6] Lumbildoj estas jam publike je dispono, dum la aktoj verŝajne estos pretaj komence de 2015, ĉar la fina reviziado estas atendita je la fino de la nuna monato, kaj eble homoj maltrafos la daton.[7] Danke al tiu ĉi partopreno, la kunlaboro kun aliaj membroj de la MIME-projekto (vidu sube) ekefektiviĝis, ĉar almenaŭ duono de la partoprenintoj partas ankaŭ tiun projekton.

3. Antaŭe menciitaj publikaĵoj.
Kompare kun la medio de informadikistoj, matematikistoj kaj ĝenerale dursciencistoj, publikigi fake en humanistiko bedaŭre bezonas multan paciencon. Tio signifas, ke atendataj kontribuoj ankoraŭ ne eliras la redaktan fazon, sed la publikigo-procezo estas entute for de la kontrolo de la katedrulo. Pli precize, jen la nuna situacio.

(*a*). La ĉapitro en la manlibro pro leksikografio pri Esperanto pretas de preskaŭ ses monatoj, sed iom surprize la eldonejo informas, ke la volumo aperos en 2016.[8] Post mia peto pri klarigo, la oficisto de la eldonejo asertis al mi, ke aperos bitforme specimenoj de la libro en aparta retejo, ĉar ne temas pri 'tradicia libroprojekto', por uzi liajn vortojn.[9]

(*b*). La manuskripto por la speciala numero de *Language Policy*, kvankam dufoja polurado laŭ la indikoj de la redaktorinoj, estis finfine malakceptita.[10]

(*c*). La kontribuo pri Informadokompetenteco en Esperanto por Unesko estas finfine publike legebla en volumo sub Kreiv-Komunaĵa licenco.[11] Krome, ĉi-tiu iniciato helpis al la lanĉo de la Liona Deklaracio, kiu atestas la intereson pri la graveco de la Uneska projekto Informokompetenteco por daŭripova evoluo, flanke de multaj institucioj kaj NROj.[12]

(*d*). La speciala numero de *INDECS*, en kiu aperos kontribuo de la katedrulo, malfruas pro malfruoj de kelkaj kontribuantoj, laŭ vida al vida komuniko de OProf Humphrey TONKIN, persone renkontita en Kalgario.[13]

4. Aliaj fakaj publikaĵoj.
Krom la raportoj en IPI, aperis du recenzoj en la lasta numero de Lingvaj Problemoj kaj Lingvo-Planado (LPLP), la unua

[1]Mi permesas al mi sprite mallongigi la nomon de la bulteno al *L' A'dama Kat'*.

[2]Temas pri anglalingva kunveno organize de la Universitato ELTE, kiu siatempe gastigis la katedron de OProf István Szerdahelyi – vidu la memorlibron redaktita de Koutny (2009). Retejo de la konferenco: http://cie2014.inf.elte.hu.

[3]Mi uzas ĉi-tiun vorton larĝsence, nome anoj de Universitatoj, Politeknikoj aŭ aliaj samnivelaj institucioj, dediĉaj al faka esplorado, prijuĝita ĉefe per samrangula reviziado, kaj al instruado je bakalaŭra, magistra, doktora aŭ post-doktoraj niveloj.

[4]Oficiala retejo, kie la numeroj libere deŝuteblas: http://esperantic.org/en/communications/ipi.

[5]Rekta porĉiama ligo estas: http://dare.uva.nl/document/2/149299. Bibliografiaj detaloj je la fino de ĉi-tiu bulteno.

[6]Prezento de *RECODE* aperis en *L' A'dama Kat'* 3/2014 n-ro 25.

[7]Jen la retadreso de la lumbildoj, por la interesitoj: http://www.slideshare.net/goberiko/is-the-calvet-language-barometer-useful-to-measure-linguistic-justice. Pli da detaloj denove en la IPI, n-ro 90 (3/2014), artikolo 1.2.

[8] Vere! Ĵaŭdon, 25 Sep, mi kontrolis la retejon de Springer Verlag en la koncerna paĝo kaj oni povas legi la jenon, pri Hans & de Schryver (2016): http://www.springer.com/education+%26+language/linguistics/book/978-3-642-54532-0. Domaĝe! Espereble la manlibro estos ege influa: la volumego fakte estos 900-paĝa.

[9]Interesitoj povos trafoliumi la retejon http://www.springerreference.com kie aperos tiaj specimenoj iam. Neniu preciza dato estas je mia dispono.

[10]Foje tio okazas. Ĉi-kaze, iomete strangas ĉar ordinare oni ne postulas *major revision* dufoje por poste ĝislarevidi la aŭtoron. Praktike, tio signifas, ke la manuskripto aperos aliloke post kroma reverkado, espereble. Tio estas parto de la plano por 2015.

[11]Interesitoj vidu la mallongan ĉapitron de Gobbo (2014) en Woody Horton Jr. (2014).

[12]La Liona Deklaracio estas legebla en multaj lingvoj (ne en Esperanto) en la oficiala retejo: http://www.lyondeclaration.org/.

[13]Oficiala retejo: http://indecs.eu.

[14]Por la malmultaj legantoj kiuj ankraŭ ne konas la revuon: eldonas John Benjamins, kun la kunlaboro de la Centro pri Esploro kaj Dokumentado (CED) de UEA. Oficiala retejo: https://benjamins.com/#catalog/journals/lplp/main. Por diversaj jaroj ĉefredaktoris Humphrey TONKIN. La oficiala retpaĝo de la universitato pri Timothy REAGAN, kies retejadreso iel timigas, estas: http://gse.nu.edu.kz/gse/MAIN/About/Faculty/FA0A6026931DB342E040010AA90128A4.

eldonita de la nova ĉefredaktoro, OProf Timothy REAGAN (Nazarbayev). [14] Baldaŭ aperos samrevue priskribo anglalingva de la sperto pri la katedreto en la Universitato de Torino, kiu similas al la Amsterdama laŭ enhavo, kvazaŭ estus anticipa sperto.

Alia publikaĵo estas elitaligo de ĉapitro pri lingva ekologio aŭtore de AProf Gabriele IANNÀCARO (Milano-Bicocca), jam eldonita en la itala per Edistudio en jaro 2010. Ĉi-tiu volumo aperas post invito de ADoc Davide ASTORI (Parmo), kiu redaktis libron pri la sperto en Parma rilate al la Premio Canuto kaj al Interlingvistiko kaj Esperantologio (Astori 2014). La libro aperos sub la aŭspicioj de UEA tre frue, okaze de la cerimonio por la Premio en Okt 2014.[15]

Laste sed ne malgrave, estas planita lanĉo de nova fakrevuo pri multlingvismo kadre de la Universitato de Amsterdamo, kune kun la lokaj kolegoj. Tio estas rekta konsekvenco de la konferenco en Kalgario, Kanado, ankoraŭ priskribenda. Sed ĝi meritas tutan sekcion pro sia graveco.

La graveco de Kalgario

de F. GOBBO

LA KUNLABORADO kun kolegoj en Amsterdamo komencis doni siajn fruktojn. Aparte fruktodona estas la kunlaboro kun ADoc László MÁRACZ, jam prezentita en *L' Adama Kat'* 1/2014 n-ro 24. Li estas kerna figuro en EU-projekto nomata MIME (Movebleco kaj Inkluziveco en Multlingva Eŭropo, kie legeblas en la oficiala retejo ankaŭ esperantlingve[16]), kie rekte partoprenas diversaj gravaj (inter)lingvistoj aktivaj nuntempe: Mark FETTES (Fraser/Milano-Bicocca[17]), Sabine FIELDER (Leipzig) – kiu verkis la esperantigon de la prezento de la projekto legebla ĉisube – kaj Bengt-Arne WICKSTRÖM (Humboldt Berlino). La ĉi-lasta prezentis komunikon en Montevideo-simpozio dum la pasinta somero titole: 'La daŭra traviveblecoj de minoritataj lingvoj en moderna mondo', kie la engaĝo de la Humboldt-Universitato de Berlino en MIME estas esplicite menciita.

Estis sufiĉe komprenebla, ke parto de la libera labortempo de la katedrulo povas eniri la projekton, ĉefe danke al la antaŭa multjara kunlaboro kun IANNÀCARO en Milano-Bicocca. Resume, en Sep la katedrulo subskribis kontrakton por partatempa kunlaboro en la projekto MIME. Sekve, post la efektivigo de ĵa kontrakto, li estos membro de tri Universitatoj: Amsterdamo (didaktike kaj esplore), Torino (didaktike) kaj Milano-Bicocca (esplore).

Pro kaj por MIME, la katedrulo partoprenis konferencon en Kalgario (Kanado) pri Lingvo-Politiko kaj Planado (LPP) per prelego kadre de kolokvo esplicite prezentanta la projekton al la konferencanoj, ĉiuj akademianoj kaj fakuloj pri tiuj ĉi temoj.[18] Inter la aliaj prelegantoj menciindas la sekvaj, kiuj prezentis prelegon ekster la kolokvo: krom Mark FETTES ĉeestis Michele GAZZOLA (Humboldt Berlino), François GRIN (Ĝenevo) kaj Humphrey TONKIN (Hartford), bone konata inter niaj rondoj. En raporto publikigita en la rubriko Unua Alineo de la revuo *esperanto* 1284 (10) Okt 2014, paĝo 197, oni legas jene: 'okazis multaj konversacioj kun la aliaj ĉeestantaj fakuloj, kiuj nemalofte esprimis interesiĝon por Esperanto kaj ĝia signifo por lingvopolitikaj kaj socilingvistikaj esploroj'.

Post la reveno en Amsterdamon, la katedrulo kaj MÁRACZ decidis lanĉi serion de prilaboraj artikoloj pri multlingvismo, por arigi inter si ĉiujn interesitoj al la temo, ne nur en Amsterdamo sed tutmonde.[19]

Resumo de projekto MIME

de SABINE FIEDLER

MIME ESTAS ESPLORPROJEKTO pri multlingveco en Eŭropo, financata per la 7-a Kadra Programo de la Eŭropa Komisiono. Uzante novigan interdisciplinan aliron, MIME generos kompleksan aron de politike gravaj proponoj determinante la prilingvajn politikojn kaj strategiojn kiuj plej bone kunigas 'moveblecon' kaj 'inkluzivecon'. La diversaj konceptoj kaj metodoj estas kombinitaj en analiza kadro destinita por certigi ilian integradon praktike orientitan. MIME determinas, prijuĝas kaj rekomendas rimedojn por direktadi la ekvilibrigadon de la potenciale kontraŭaj celoj de movebleco kaj inkluziveco en multlingva Eŭropo. Ni konsideras la ekzistantajn formojn de ekvilibrigo ne memkompreneblaj, sed pensas, ke oni povas modifi ilin kaj en simbola kaj en materiala aŭ financa sencoj, kaj ni opinias, ke tiun celon ni povas atingi per publikaj politikoj zorge faritaj kaj per inteligenta uzado de dinamiko en civilsocio.

[15] Estas aliaj publikaĵoj kiuj ne rilatas la katedron rekte laŭ la enhavo, kaj pro tio ili ne estos ilustritaj ĉi-tie. Interesitoj kontrolu mian Amsterdaman retpaĝon por informoj: http://uva.nl/profile/F.Gobbo.

[16] La oficiala retejo estas: http://www.mime-project.org. La projekto ĉe la EU-Komisiono, 7-a Kadra Programo, estas la n-ro 613344.

[17] Pro MIME li partas ankaŭ la Universitaton Milano-Bicocca en Italio.

[18] La fina programo kun la resumoj, en la angla lingvo, estas je ĉies dispono ĉi-tie: http://werklund.ucalgary.ca/lpp/files/lpp/lpp2014_program_final.pdf.

[19] La retejo de la Amsterdama esplorgrupo, baldaŭ malfermita al la publiko, estas: http://www.multilingualism.humanities.uva.nl/.

Kurso vekas intereson

de F. GOBBO

LA DUA KURSO pri Interlingvistiko atingis la mezon pasintsemajne, kaj do jam eblas doni kelkajn solidajn impresojn. Male al la unua kurso en Feb-Mar 2014, aliĝis 13 studentoj kaj sekvis 13 studentoj.[20] Multaj venis pro la parto pri Holivudaj lingvoj kiel la klingona – tio ne estas surprizo al mi – sed poste restas pro ĝenerala interesiĝo en la temoj de la kurso, kie Esperanto estas centrala. Nur unu jam sekvis la kurson Esperanto kun EProf Wim JANSEN, dum Miko KUIJN, aktuala prezidanto de la Nederlanda Esperanto-Junularo (NEJ) kaj kerna figuro en la urba movado, sekvis laŭ rekta invito de la katedrulo.[21] Temas pri esperiga nombro, ĉar la antaŭa kurso estis sekvita nur de 4 homoj: ĉiukaze, la vojo por reatingi la pinton de la antaŭa katedrulo ankoraŭ longas.[22] Sed ankaŭ lokaj akademianoj interesiĝas. Ekzemple, kolegino Ingrid VAN ALPHEN pruntedonis libron pri la Ladaana lingvo, planitaj por feminismaj celoj en la 1980aj jaroj. Alia kolegino, Ineke VEDDER, parolis pri Esperanto al la unuajaraj studentoj de la itala lingvo, tute spontane.

Krome, laŭ invito de Prof Arjen VERSLOOT, membro de la Kuratoraro de la Katedro[23], la katedrulo instruos parton de la kurso pri Eŭropaj Minoritataj Lingvoj dum la periodo Feb-Mar 2015, kiam li ĉeestos por la kurso de Esperanto. Tio signifas kunlaboradon kun alia parto de la Fakultato kaj plia videbleco de la Amsterdama Katedro inter diversspecaj studentoj.[24]

Informado ĉiunivela

de F. GOBBO

FOJE MALFACILAS DISTINGI internan kaj eksteran informadon. Kiam mi estis en Kalgario, ekzemple, mi partoprenis CED-kunsidon, flanke al la oficiala konferenco, ĉar diversaj membroj surlokis. Do, en ĉi-tiu sekcio mi klarigos la agadon sur la kampo de informado ĉiuspeca, t.e. interna aŭ ekstera al la Movado, je ĉiuj niveloj – urba, nacia kaj internacia.

Ni komencu per la urba kaj nacia agadoj. Postsekve al la jam faritaj agado, aperis interesa raporto pri la libroekspozicio en *Fenikso*, kiu estas legebla sube.[25] Krome, alia grava iniciato vidis la aktiva kaj efika kunlaboro de multaj esperantistoj. Danke al la kunordiga laboro de s-ino Ans BAKKER, pretiĝis informbudo pri Esperanto dum la Drongo-festivalo, nome de *Esperanto Nederland*. Frumatene, ŝi estis en la urba biblioteko por pretigi ĉion, kaj la katedrulo same helpis en la ekstarigo de la tuto.[26] Drongo-festivalo estas eksterordinara lingva festivalo kiu okazas ĉiam la lastan semajnfino de Sep, okaze de la Eŭropa Tago de la Lingvoj. Baldaŭ aperos raporto en *Fenikso* pri la detaloj – intertempe en Figuro 3 du fotoj por vi. Flanke al tiu raporto, oni povas aldoni, ke la katedrulo ne nur prezentis Esperanton kaj la Amsterdaman Katedron al interesatoj – esperante, nederlande (iel), angle kaj eĉ itale – sed ankaŭ invitis homojn partopreni rektemetodan fulmokurson. Ĝi okazos je la venonta semajnfino (5 okt) en Amsterdamo. Informoj pri Esperanto en Amsterdamo nun haveblas per la nova retejo http://amsterdamo.nl. Ĝi estas en la nederlanda kaj Esperanto, kaj ĝi bone videblas en tabulkomputiloj kaj “lertaj” poŝtelefonoj. Alklaku kaj vidu.[27]

Krome al ĉio ĉi, la katedrulo esperantigis demandaron pri la multlingva pejzaĝo de Amsterdamo verkita por la Drongo-festivalo mem.[28] Tiun iniciaton organizis kolego Virginie MAMADOUH, prof-ino pri Kultura Geografio kaj Urbaj Studoj, kiu same estas membro de la MIME-projekto. Tiu ĉi kunlaboro vekis intereson al Esperanto de junaj esplorasistantoj de mia kolegino, interalie. Fine, okazis babilado kun juna kolegino kiu engaĝiĝas por ke Nederlando rekonu la Papiamentan en la bazlernejo.[29]

Aliaj du etaj epizodoj menciindas. Jen la unua. Danke al interreto, mi estis kontaktita de

[20] Neniu venis de ekstere, nome neniu prenis la okazon aliĝi nur al unu nura kurso pere de la tiel-nomata *Illustere School*. Por pli da informoj: http://is.uva.nl/publieksbijeenkomsten/open-uva-colleges/taal-en-letterkunde/taal-en-letterkunde/taal-en-letterkunde/content-2/folder/introduction-to-interlinguistics.html.

[21] Li estas studento pri informadiko samuniversitate.

[22] La rekordo estis 26 studentoj en Interlingvistiko A.J. 2012-3 (*L' A'dama Kat'*, n-ro 20, 4/2012).

[23] Krom li, kuratoro flanke de UdA estas OProf Kees HENGEVELD, dum flanke de UEA la kuratoro nun estas Prof Nicoline VAN DER SIJS (Nijmegen/Meertens).

[24] Planoj por havi esplorasistantojn ĉeestas, sed ankoraŭ ne efektiviĝis. Heidi GOES trovis sian doktorigan vojon en afrikistiko, do la planoj pri doktorigoj en Amsterdamo ankoraŭ malplenas. Aliflanke, la planita vojaĝo al Poznano okaze de la inaŭguro de la trijara studprogramo pri Interlingvistiko bedaŭre ne efektiviĝis pro kalendaraj premoj, nome oni ne rajtas malobei la devigan lecionan ritmon, ĉar la maksimuma kvanto da horoj utiligeblaj ekster la kalendaro jam estis utiligitaj pro la grava vojaĝo al Kalgario.

[25] Tio favore impresis la bibliotekistojn de UdA, kaj tiel *Fenikso* nun estas konata de la ĝeneralaj estroj de la Universitata biblioteko.

[26] Vidu la paĝon por prezento en la nederlanda: http://www.drongofestival.nl/events/esperanto-nederland/.

[27] La retejon pretigis la katedrulo kaj Miko KUIJN nome de La Amsterdama Rondo.

[28] Por kontakti la teamon kio pretigis la demandaron, vidu la paĝon: http://www.drongofestival.nl/events/lab-meertalig-amsterdam/.

[29] Temas pri kreola lingvo havante la nederlanda kiel superstrato, t.e. je la leksika nivelo.

lernejanino en Amsterdamo, Maaike VAN DER RHEE kaj Nina DE JONG, kiuj intervjuis min skajpe por verki eseon pri la temoj de Esperanto kaj lingva justeco en Eŭropo.[30] Tio pravigas la fakton, ke informojn pri la katedrulo en la nederlanda virtuala medio oni povas bone gugli. La dua epizodo koncernas la informbulteno por la lingvistoj de la Universitato, *Kat Blad*. Aperis anglalingva prezento de Esperanto verkita de doktoraj studentoj kiu ne estas malbone farita – vidu la Figuron 2.[31] Je la internacia nivelo, la artikol-serio 'Interlingvistiko por Esperantistoj' estas realo: jam tri artikoloj aperis, en Jun, Jul kaj Sep, dum la kvara estas jam preta, kaj baldaŭ aperos en Nov.

Fine, mi estas (spirite) pretiganta min mem por mia *oracio*[32]: temas pri publika parolado, tre formale aranĝita, kie oni prezentas la laboron kaj perspektivon kiel plenpovan profesoron, kvankam la specialeco de la katedro. Mi diris 'plenpovan', ĉar mi havas la *ius promovendi*, kiel diras la nederlandaj kolegoj per la latina, t.e., la rajto doktorigi studentojn. Mi volas substreki ĉi-tiun aspekton, ĉar kelkfoje mi estas alparolata publike kiel "privatdocento". Tio fakte malĝustas, ĉar mi estas vera profesoro en Nederlando, danke al la katedreco.[33] Temas pri multe pli grava posteno ol privatdocenteco, kies tasko estas nur doni kursojn, sed ankaŭ esplori, kaj estas atendoj pri pretigo de la posta generacio de fakuloj, pere de doktorigoj. La oracio okazos iam en Mar 2015. Preciza dato estas fiksenda.

Libroekspozicio ĉe la Universitato de Amsterdamo

de ROB MOERBEEK

JAŬDON LA 13AN DE MARTO[34] la freŝa katedrulo pri Interlingvistiko kaj Esperanto ĉe la Universitato de Amsterdamo, d-ro Federico GOBBO, malfermis ekspozicion de Esperanto-libroj en la biblioteko sur la dua etaĝo de Bungehuis, Spuistraat 260[35]. Ĉeestis ĉirkaŭ 40 personoj, inter kiuj elstaris prof. Kees HENGEVELD kaj Wim JANSEN.

En sia bonvenigo en klara nederlanda lingvo kaj Esperanto li atentigis la interesatojn ke temas pri la unua tia ekspozicio kaj ke la universitato "gastigas unu el la plej notindaj kolektoj pri interlingvistikaj libroj en la tuta Eŭropo". Bungehuis jam famiĝis ekster la landlimoj. (Aplaŭdon!) La ekspozicion kunorganizis la Biblioteko, la "Amsterdama Katedro" (do la parolanto mem!),[36] UEA (reprezentata de la libroservisto Ionel Onet) kaj la Amsterdama Centro pri Lingvo kaj Komunikado (ACLC laŭ la angla akronimo). Li dankis al 13 kunlaborintoj, inter kiuj kapteblis Miko KUIJN, la prezidanto de Nederlanda Esperano-Junularo. Amuzis, ke la alfabeta ordo de la dankatoj sekvis la islandan kutimon atenti la personajn nomojn: Alice, Ewa, Ionel, Kees. . .

Kompreneble ĉeestis ankaŭ reprezentantoj de la Amsterdama rondo (ges-roj BAKKER, Peter EBENAU), de IEI (la antaŭa responsulo) kaj de *Esperanto Nederland*, kiu same kiel UEA sponsoras la katedron. Observis la tuton nia redaktoro Gerrit BERVELING.

Inter la dekoj da libroj, kun bonaj superrigardoj sur kvino da afiŝoj, d-ro GOBBO elstarigis kelkajn raraĵojn: la armenan "Fundamenton de Esperanto", la Leteron al la Diplomatoj de Zamenhof en 'British Esperantist' de 1915 kaj lingvistikajn kaj interlingvistikajn eldonaĵojn (de Wim Jansen, la disertacion de Gobbo mem, reprezentiĝas Marc van Oostendorp per du libroj), didaktikajn materialojn (*Grammatica met oefeningen*), vortarojn (interalie la Prisma-vortaron redaktitan de S-ino MIDDELKOOP: 2 el la tri eldonoj[37]), literaturaĵojn (malfermitan 'Dia Komedio' kun bildo de BOTTICELLI) kaj infanlibrojn (i.a. el la eŭska, al kies aperigo komprenble kontribuis lia antaŭulo Wim JANSEN)[38], bildrakontojn kaj sonmaterialon (William Auld legis sian 'La Infana Raso').

La ĉiam aktivega Katalin KOVÁTS kaptis la okazon intervjui trion da ĉeestantoj: Rob MOERBEEK pri la ekesto de la E[s]perantolecionoj (ĉ. 1950, kiam Sigismundo Pragano surprizis siajn studentojn pri la rumanaj lingvo kaj literaturo per enkonduka lekcio en ... Esperanto! Nur tri jarojn post lia malsaniĝo ekis S-ino Attie MIDDELKOOP, 1969-1978); Wim JANSEN (2002-2013, kiu sobre rakontis ke post simila malsaniĝo de Marc VAN OOSTENDORP li hazarde samtempe havis la okazon transpreni la postenon, komence kun 2 studentinoj sed fine kun ĉ. 30! Lia engaĝo sukcesis pro la kunlaboro pri la Funkcia Diskursa Gramatiko de prof. HEN-

[30] La eseo, nederlandlingva, estos preta je la fino de Nov.

[31] Bedaŭre mia teksto estis fortranĉita "pro la enpaĝiga programo". Verdire, temis pri nekompetenteco de la redakcio. Tamen.

[32] Tiel mi esperantigas la nederlandan vorton *oratie*, de klare latina origino.

[33] Male, en la Torina katedreto mi estas nur laŭkontrakta docento, kaj mi ne havas tie la *ius promovendi*.

[34] Artikolo origine publikigita en *Fenikso* (2014-3:10), la revuo de Esperanto Nederland. Publikigita danke al la ĝentile permeso de la aŭtoro kaj de la Redakcio.

[35] Temas pri Spuistraat 210, tamen.

[36] Mi menciis la katedron, ĉar mi heredis la iniciaton de mia antaŭulo en la posteno, do temis pri kunlaboro.

[37] Nun la Prisma-vortaro ekzistas ankaŭ bitversie por tuŝtelefonoj de Apple kaj Guglo.

[38] Estas amuze ĉi-tiu rimarko, ĉar verdire la elekto de la libroj estis de la kompilanto kun la helpo de la bibliotekistoj; eble temas pri subkonscia sugesto. . .

GEVELD kaj GOBBO, kiun Katalin ŝerce demandis, ĉu vere necesas havi italan edzinon por la funkcio: li planas daŭrigi siamaniere, krome danke pluaperigos la interretan "La Amsterdama Katedro", kaj li ankaŭ ne ĉesos lekcii pri interlingvistiko en Torino.

Fine ni povis nin regali per bongustaĵoj kaj trinkaĵo.

Bibliografio

Astori, D., ed. (2014), *La Premio Canuto por magistriĝa disertacio pri Interlingvistiko kaj Esperantologio: Kvin jaroj da (inter)lingvistikaj pliprofundigoj en Parma.*

Gobbo, F. (2014), *Overview of Information Literacy Resources Worldwide*, in Woody Horton Jr. (2014), 2 edn, chapter List of Selected Information Literacy Resources Available in the Esperanto (Esperanta lingvo) Language, pp. 209–211.

Gobbo, F. & Durnová, H. (2014), 'From universal to programming languages', Local proceedings of CiE 2014.

Hans, P. & de Schryver, G.-M., eds (2016), *International Handbook of Modern Lexis and Lexicography*, Springer Verlag.

Koutny, I., ed. (2009), *Abunda fonto: memorlibro omaĝe al Prof. István Szerdahelyi*, Prodruk & Steleto, Poznań.

Woody Horton Jr., F., ed. (2014), *Overview of Information Literacy Resources Worldwide*, 2 edn, UNESCO.

la mallongigojn de la Eŭropa Centra Banko (ECB en Esperanto, egale interalie al la angla esprimo). Inter la ses mil lingvoj parolataj en la mondo, nur malmultaj estas oficialaj en tiu ĉi forta senco. La plej malalta oficiala statuso de lingvo estas la ĉeesto de cenzura leĝo: ekzemple, dum la faŝismo, en Sudtirolo – itala regiono landlime de Aŭstrio, historie germanparolanta – estis leĝo kiu oficiale malpermesis uzi la germanan en publikaj kuntekstoj. Multaj minoritataj lingvoj estas en la mezo, ĉar ili estas oficiale rekonitaj nur en la partoj de la lando, al kiu ili apartenas. Lingvoplanadaj agadoj por altrangigi la oficialan statuson estas ekzemple malfermi giĉetojn kie civitanoj rajtas paroli en sia lingvo por oficialaj, ekzemple administraj, aferoj, kies dekretoj estas verkitaj (ankaŭ) en la B-lingvo. Sed kompreneble statuso povas altiĝi neoficiale se la B-lingvo estas

situacion travojis ekzemple la Limba Sarda Comuna (laŭlitere, Lingvo Sarda Komuna), adoptita de la administracio de la itala regiono Sardujo en 2006 kiel interlingva skribmaniero de ĉiuj variaĵoj, esence por verki leĝojn kaj oficialajn dokumentojn en la sarda por ĉiuj sardoj. Tre ofte la dua vojo estas malpli facila, eĉ se ĝi estas pli respektema ol simple normigi unu variaĵon kaj implice malaltigi la prestiĝojn de ĉiuj aliaj, kiel ekzemple okazis rilate la italan.

La tria kaj lasta ŝtupo de la korpusoplanado estas modernigo: ofte B-lingvoj rilatas al tradiciaj, malnovaj uzokuntekstoj – ekzemple, neindustria terkultivado, vilaĝa vivo, poemoj kaj kanzonoj pri la amata lando, kaj similaj. Por helpi al tiaj lingvoj bezonatas male enkonduki neologismojn por priparoli la modernan vivon, ekzemple informadikon

Ekzercoj

1) Elektu unu lingvon kiun vi konas, krom Esperanto, kaj priskribu ĝin en la ekolingvistika medio, kun aparta atento al la niveloj de distanco kaj de ellaborado (aŭsbaŭo). Ĉu la lingva sanstato estas bona? Kial?

2) Elektu unu lingvon kiun vi konas kaj trarigardu la dokumentojn historie: ĉu estas diferencoj en la skribmaniero? Jeskaze, ĉu eblas kompreni kial kaj kiamaniere la skribmaniero ŝanĝiĝis?

Esenca bibliografio

Cooper, Robert L. (1989). *Language planning and social change.* Cambridge University Press.

Fishman, Joshua (1991). *Reversing Language Shift: Theory and Practice of Assistance to Threatened Languages.* Multilingual Matters.

Figuro 1: Ekstraktoj el la artikolserio (el Jul kaj Sep)

EVEN VOORSTELLEN 6

Van science fiction naar Esperanto

Door Federico Gobbo

How did you came across Esperanto?' This is one of the serious questions linguists often raise up after a chat about my research interests. And it is an interesting question indeed, even if the answer is not very scientific and sometimes my listeners are surprised.

The answer relies in my passion in science fiction and fantasy literature. When I was 11 I started reading Tolkien's *The Hobbit* translated into Italian. I was impressed by his mastery in creating a vivid fictional world, rich of cultural traits. It was my first fantasy book. Initially I was skeptical: I was an active reader of Hugo and Nebula authors in SF thanks to the collection of my uncle, who used to pass me his books when finished. And I was especially fascinated about how unusual but plausible technology could shape society in new, unexpected ways. Later, I investigated the philosophy of computing as a research subject, but this is another story.

One of the things that I loved about Tolkien's was the fact that he was full of really foreign languages. I mean, invented languages, that seemed to be real. Invented? How? At that time, my mother was a student in foreign languages at the University of Padua. Being a native German speaker for family reason, even if she is Italian in nationality, she decided to study Germanic Languages, in particular German and Dutch. I clearly remember that she had a book by professor Tagliavini about Gothic and its runes. Or, better said, a booklet.

It was a collection of lecture notes typed for the students and photocopied. The runes where beautifully written by hand and I was fascinated by it. Suddenly, that summer, I decided to try do decipher the runes in the maps of Middle Earth using Tagliavini's tables as a guideline. And, with my immense pleasure, it worked almost straightforward. I bought a small notebook (I mean, an analoug one, not a laptop!) and started to copy all sentences in the invented languages I could find. I noticed that languages of dwarves were different than the one belonging to elves. I noted similarities with the word formation of Old Germanic, thanks to the examples given by Tagliavini.

At that time I did not know how influent this intellectual game of a young teenager would be. After many years I realised that I was learning typology, lexicography, language planning, and of course morphology and syntax, simply by doing. What I do today with my students in Amsterdam and Turin is not so different.

Esperanto came later. Again, SF played a role. An interplanetary contact language was present in a SF book by an Italian author called Stefano Benni. The title was *Terra!* When I enquired about that language, I came across the expressions Lingua Franca and Esperanto. That was my first contact with the idea of a non-ethnical contact language for communication. At that time, I was very nerdish, and passed my free time in mastering role-play games, in particular Advanced Dungeons & Dragons. So, when I designed my own fictional worlds, with their own languages, as Tolkien did, I mixed them up so to produce a sort of fantasy Esperanto, where Elvish, Dwarfish, Gnomish, Trold (Troll's idiom), and Owly where used together for commerce and diplomacy.

It's a pity that I lived in a predigital world, and all that material on paper is lost, because of the cleaning of the basement before the transfers I had to do with my family. Now I wish I have more time to write my potlatch of stories in a fantasy &

Pri Esperanto

Door Emma Kemp

Esperanto is een kunsttaal ontworpen door Dr. Lodewijk Lazarus Zamenhof in 1887. Hij was een Joodse oogarts en een polyglot. Hij gaf de taal eerst de naam 'La Internacia Lingvo': de internationale taal, maar veranderde al gauw naar Esperanto, wat 'the hoping one' betekent, gebaseerd op zijn pseudoniem Dr. Esperanto.

Zamenhof is geboren in de Poolse stad Bialystok, een stad met veel etnische conflicten. Door de grote verscheidenheid aan culturen werden er veel verschillende talen gesproken, waaronder Duits, Pools, Jiddisch en Russisch. Zamenhof geloofde dat de onenigheid in de stad veroorzaakt werd door de vele talen die er werden gesproken en wilde daarom een taal maken die iedereen zou kunnen leren en elkaar dan ook zou kunnen verstaan en begrijpen.
Het Esperanto kan beschouwd worden als een taal die uit verschillende talen is samengesteld. Het is grotendeels gebaseerd op het Latijn, maar sommige delen van de vocabulaire komen uit het Engels, Duits, Pools en Russisch. De klankinventaris is voornamelijk Slavisch. De woordvolgorde is standaard SVO, een andere volgorde is ook toegestaan.

Wat het Esperanto zo bijzonder maakt is de regelmatige structuur en een, voor sprekers van een Indo-Europese taal, vrij simpele grammatica. Zo ligt de klemtoon altijd op de voorlaatste lettergreep en zijn er maar twee naamvallen: de nominatief en accusatief.

Om een idee te geven van de structuur van de taal word hier artikel 1 gegeven uit *De universele verklaring van de rechten van de mens*:

Ĉiuj homoj estas denaske liberaj kaj egalaj laŭ digno kaj rajtoj. Ili posedas racion kaj konsciencon, kaj devus konduti unu la alian en spirito de frateco.

'Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met verstand en geweten, en behoren zich jegens elkander in een geest van broederschap te gedragen.'

Figuro 2: La artikoletoj en *Kat Blad*

Figuro 3: Momentoj el la Drongo-festivalo (fotis F. Gobbo)